

[sa Qmbr: liyev rejiminin cmhuriyyt qurucularna mnsibti dyimyck](#)

"Bu rejim xsi maraqlar xalqn mnafeyindn stn tutur"

Prezident İham liyev Azərbaycan Xalq Cmhuriyytinin 100 illik yubileyi haqqında sncam imzalayb. Sncamda Xalq Cmhuriyytinin XIX srin axrlar v XX srin vllrind Azərbaycann yaad parlaq mdni ykqli mrhlsinin mntiqi yekunu kimi meydana xd qeyd olunur v bu prosesd xsiyyttrin adlar qeyd edilir. "XIX srin birinci yarsndan etibarn maarifilik ideyalarinn yaylmas il Azərbaycanda ba vermi kkl ictimai-siyasi v mdni dyiikliklr yeni tipli teatr, mktbin v mtbuatn yaranmasn tmin etmkl milli zndrkin gerklmsi n zmin hazrlad. Abbasqulu aa Bakxanov v Mirz Ftli Axundzad il balayan bu yolu yeni tarixi mrhld Hsn by Zrdabi, Clil Mmmdquluzad, Mirz İbr Sabir, li by Hseyznad v digr grkmli xsiyyttr davam etdirrk milli mfkurnin tkkl v inkiafna mhm tsir gstrirdilr. Hmin dvrd gcl sahibkarlar tbqsinin formalad neft hri Bak eyni zamanda milli ruhlu ziyallar nslinin yetidiyi ictimai-siyasi fikir mrkzin evrilmidi. Rusiyann Dvlt dumalarna v Mssislr Mclisin seilmi azərbaycanllar mstmkdn azad, demokratik dvlt sistemi yaratmaa hazr idilr. Bununla yana, Rusiyada arizmin squtundan sonra boleviklrin hakimiyyti l keirmsi il kemi imperiya razisind mrkkb geosiyasi vziyyt yaranmd. Dnyann aparç dvltlrinin Bak neftin marann siyasi arpmalar daha da grgindirdiyi bel bir raitd Azərbaycann trqqrvr siyasi elites mstqil milli dvltiliyin yaradlmas namin birlidi". Sncamda yeni qurulan AXC-nin zrin gtrdy tin tarixi vzifni imkanlarnn n son hddind alaraq rfl yerin yetirdiyi bildirilib: Azərbaycann ilk Parlamenti v Hkumti, dvlt aparat tkil edildi, İknin srhdrlri myynldirildi, bayra, himni v gerbi yaradld, ana dili dvlt dili elan edildi, dvlt quruculuu sahsind ciddi tdbirlr hyata keirildi. İknin razi btvly v milli thlksizliyi tmin edildi, qsa mddtd yksk dy qabiliyytli hrbi hissrlr yaradld, milli tlblr v demokratik prinsiplr uyun dvlt orqanlar quruldu, maarifin v mdniyytin inkiafna xsusi diqqt yetirildi, Azərbaycann ilk universiteti tsis olundu, thsil millildirildi, xalqn sonrak illrd mdni ykqli n zmin hazrlayan, ictimai fikir tarixi baxmndan mstsna hmiyytli ilr grld. Dnya birliyi trfindn tanm Xalq Cmhuriyytinin faliyyti saysind Azərbaycann beynlxalq hququn subyekti olmas 1920-ci ilin aprel ayndak bolevik ialndan sonra Azərbaycann bir dvlt kimi dnyann siyasi xritsindn silinmsinin qarsn ald". Sncamda daha sonra xatrlanr: "mummilli lider Heydr liyevin respublikada uurla gerklirdiyi siyast xalqmzn tarixi-mdni yaddan zn qaytararaq milli mnlik urunu inkiaf etdirdi, azərbaycanlq mfkursi inda mstqillik arzularnn gclnmsi v yaxn glckd yenidn hqiqt evrilmsin zmin yaratd". Sonda Xalq Cmhuriyytinin yaradlmasn 100 illik yubileyinin respublikada dvlt sviyysind geni qeyd edilmsi Naizrlr Kabinetin tdbirlr plannn hazrlanmas, Milli Mclis is xsusi iclasn keirilmsi tapr tvsiy olunub. Sndd cmhurriyyt banilri Mhmmd min Rsulzadnin, limrdan By Topubaovun, Ftli Xan Xoyskinin, Nsib by Yusifbylinin adlarnn xatrlanmamas sosial bkldr suallar v mzakirlr dourub. Milli Strateji Dnc Mrkzinin sdri sa Qmbr Meydan TV-nin sncamla bal sorusunu cavablandrb. sa Qmbr İk basnn sncamnda AXC liderlrinin yox, cmhuriyyt qurulandan 5 il sonra doulan Heydr liyevin adnn xatrlanmasnda tcdbl bir ey grmdiyini deyib: "100 ildn oxdur Azərbaycanda msavat dyrlril avtoritarizm dyrlri, xsi maraqlar qar-qarya dayanb. Bu mddtd msavat dyrlri iki df xalqn iradsil gerklilb, 1918-1920, 1992-1993-c illrd. liyev rejimi

bu 3 ili onlarn lindn alnm xsi mlak kimi dyrlndirdiklrindn ox qzblidirlr. Ona gr mlum 3 ill bal rsmi v qeyri-rsmi aqlamalarda tarixi saxtaladrmaa, gerkliyi gizltmy chd edirlr, imkan daxilind z rollarn iirtmy alrlar. Bu is xeyli glnc tsir balayr, nki tarixi gerkliklr kifayt qdr blli olduundan bunlar dyimk mmkn deyil. Bel olanda lham liyevin adkiln srncam ziddiyytli v gerkliklrin tam ksini tapmad snddir. 1992-1993-c illrl bal daha ox yalan, bhtan sslnir, 1918-1920-ci illr Msavat hakimiyyti haqda is sadc gerkliklr gizltmy alrlar. Amma he biri alnmayacaq. nki bu gerkliklr yaayr v tdrin Azərbaycan xalq trfindn qbul olunur". 2018-ci ild AXC-nin 100 illik yubileyi il bal tdbirlrin tkilin glinc, sa Qmbr deyir ki, liyev rejiminin cmhuriyyt qurucularna mnasibti dyimyck: "nki bu rejim xsi maraqlar xalqn mnafeyindn stn tutur. Ona gr d liyev rejimindn cmhuriyyt dyrlrin mnasibtin dyimsini gzlmk olmaz. 2018-ci il hr chtdn nmli ildir. Hm simvolik baxmdan cmhuriyytin 100 illiyi kimi hddn artq vacib v dyrlidir, hm d istr lkdaxili, istr regional, istrs d global proseslrin gedii gln ilin sradan bir il olmadn v olmayacan gstrir. Azərbaycan n tamamil frqli il olacaq. Bir cmiiyyt, mxalift v xalq . "olaraq gln il ciddi kild hazrlamalyq